

Buletinul informativ Agricultură Ecologică în Europa Centrală și de Est

NR 24

DECEMBRIE 2009

Avalon

Avalon sprijine agricultura ecologică și dezvoltarea durabilă în Europa Centrală și de Est și în alte țări.

Phone:
+31 (0)515 331955
Fax:
+31 (0)515 331980

office@avalon.nl
www.avalon.nl

EkoConnect

Centrul Internațional pentru Agricultură Ecologică din Europa Centrală și de Est
Phone:

+49 (0) 351-20 66 172
Fax:
+49 (0) 351-20 66 174

info@ekoconnect.org
www.ekoconnect.org

Dragi cititoare și cititori,

Anul 2009 ne va ramane cu siguranță în minte în cadrul mișcării ecologice europene ca fiind o piatră miliară, care are un efect puternic și pozitiv asupra dezvoltării viitoare a agriculturii ecologice. În ianuarie a intrat în vigoare noul ordin European privind producția și marcarea ecologică. Ordinul pentru acvacultura și producția de alge ecologice a urmat în august. Pe lângă acestea în anul 2009 s-au efectuat pași importanți înspre o Europă liberă de GVO. După ce Austria și Ungaria au oprit cultivarea plantelor modificate genetic au urmat Luxemburg și Germania cu interdicția privind porumbul GVO. Polonia pregătește o lege conform căreia țărănilor li se oferă libertatea de a crea și reglementa zone libere de GVO.

Pe de altă parte imaginea este tulburată de preturile actuale ale produselor agrare. După preturi foarte mari la mijlocul anului 2008 acestea nu sunt atât de mici încât mulți agricultori să se simtă amenințați în existența lor. Haideti să ne dedicăm din acest motiv provocării de a crea condiții acceptabile cu care ambele părți să poată trăi și să spera la soluții în anul 2010.

EkoConnect și fundația Avalon Stiftung vă doresc Sărbători fericite, un Bun Sfârșit de an 2009 și un început plin de succes în anul 2010.

Vă dorim o lectură plăcută și informativă.

Irena Fašalek & Dagmar Diener & Linda Huisman

Cuprins:

1. **Bulgaria: Proiectul 'The New Thracian Gold'**
2. **Ungaria: Până în 2014 nu va susține începători în agricultura Ecologică**
3. **Întreprinderea ecologică medie din Slovacia are o suprafață de aproape 400 ha**
4. **Un studiu european indică o valoare nutritivă ridicată a alimentelor ecologice**
5. **Origine transparentă: de la producător până la consumator**
6. **Agricultura ecologică poate contribui la păstrarea climei**
7. **Protejarea cerealelor din depozite de funghi și dăunători**
8. **Conferințele Avalon**
9. **Forumul ecologic românesc depășește așteptările**
10. **Invitație: Inregistrare deschisă pentru cel de-al 5-lea Forum de Marketing în Agricultura Ecologică din Varșovia**
11. **Evenimente**

1. Bulgaria: Proiectul 'The New Thracian Gold'

Rhodopii de est din Bulgaria sunt unul din puținele puncte biodiversitari de interes din Europa, unde se mai poate savura sălbăticia și natura neatinsă. Regiunea este populată de locuitori prietenoși, cunoscuți pentru ospitalitatea și bucătăria lor delicioasă. Totuși zona este foarte săracă, fapt pentru care mulți locuitori o părăsesc. Rezultatul este că peisajele vaste de câmpii, ca urmare a tradiției de creștere de vita, sunt pe cale de dispariție. Aceasta ar fi o mare pierdere pentru diversitatea speciilor. Pentru a micșora sărăcia, a menține biodiversitatea și a crește bunăstarea, fundațiile Avalon și Ark au pornit de curând un proiect cu numele 'The New Thracian Gold'.

Rhodopii de est sunt bogăți în multe privințe. Înclinații ușoare alternează cu stânci abrupte, râuri albastre, care își caută drumul prin peisajul slab populat și muntos. În nisipul râurilor se mai poate găsi aur. Aici, unde se întâlnește clima moderată din Europa centrală și cea a Mării Mediterane, regiunea devine un focar cu o diversitate bogată de specii: 1400 de feluri de plante, 27 de feluri de reptili, 59 de mamifere diferite și 278 de feluri de păsări, inclusiv un incredibil număr de 37 de pasari de prada.

Autoritățile locale, țărani și oameni interesați din străinătate se gândesc, cum ar putea să reducă locatarii rhodopiilor de est sărăcia în această regiune și să se îndrepte către o nouă bunăstare. Un program de dezvoltare verde conține trei elemente: refacerea sălbăticiiei, agricultura ecologică și turism ecologic. Situația de față regretabilă a regiunii se poate schimba înspre bine, dacă bogăția naturală este folosită într-un fel economic și cu potențial de creștere.

Vladislav Popov, de la Universitatea Agrară Plovdiv și manageri de la Avalon-Bulgaria au salutat agricultura ecologică ca fiind o alternativă înțeleaptă pentru populația de la țară. Agricultura eco completează protecția naturii și turismul eco într-un fel extraordinar. Ea nu dăunează biodiversitatea și totodată alimentele ecologice pot îmbunătăți veniturile țăranilor și al căsniciilor țărănești. Piața pentru produsele ecologice crește și țăranii vor primi ajutoare, pentru a dezvolta agricultura eco și pentru a desface produsele lor.

Nico van der Werf de la Avalon din Olanda subliniază importanța coerenței celor trei elemente: Proiectul 'New Thracian Gold' conține integrarea recultivării a sălbăticiiei, agricultura ecologică și ecoturism. Pentru asta, Avalon a organizat o serie de evenimente în Bulgaria, o parte a lor fiind o excursie în rhodopi. Despre această călătorie a scris și jurnalistul danez Meindert Brouwer. Puteți citi reportajul lui interesant, numit 'They call it the wild farm' pe www.avalon.nl (click pe „Documente“).

Traducerea: Uwe Leonhardt

* * * * *

2. Ungaria: Până în 2014 nu va susține începători în agricultura Ecologică

Între 1997 și 2004, numărul întreprinderilor bio din Ungaria a crescut de cinci ori. După aceea, a existat o schimbare de tendință și numărul întreprinderilor chiar s-a și redus. Experți au văzut ca motiv cerința slabă internă pentru produse bio și susținerea insuficientă din partea statului. Cu toate că există un program nou de sprijin, guvernul a inclus și aici multe obstacole.

În timp ce în cele mai multe țări ale UE suprafețele bio au crescut în ultimii ani foarte tare, în Ungaria nu a existat în ultimii cinci ani o euforie de schimbare. După 2004 chiar s-a redus numărul întreprinderilor bio cu 15% și suprafața eco cu ca. 8% la 122.817 ha în 2008 (vezi Tab. 1). Între anii 1997 și 2004 încă mai domina altă situație: Numărul întreprinderilor bio a crescut de cinci ori de la 281 la 1453 și suprafața de cultivare a crescut în aceeași perioadă cu mai mult de zece ori la 133.009 ha. Asta corespunde 2,3% din suprafața agricolă totală din Ungaria. Experți ai pieții au numit două motive pentru această reducere: 1. lipsa structurilor de desfacere pe piața internă și 2. sprijinul slab pentru agricultorii eco prin programul național pentru dezvoltarea rurală din 2004. Acest program a fost de fapt un program de stagnare pentru agricultura ecologică: Între 2004 și Iulie 2009 țăranii nu au putut solicita subvenții. Pe deasupra subvențiile pentru producția integrată erau adesea mai mari decât pentru cultivarea bio. (vezi tab. 2). Acest fapt dezcuraja adițional schimbarea la cultivarea bio.

Cu toate că cele mai multe întreprinderi bio sunt îndreptate în continuare către export, numărul prelucrătorilor a crescut de la 217 în 2003 la 436 în anul 2008. Asta arată că din ce în ce mai mulți întreprinzători sunt interesați, să dezvolte sectorul bio unguresc în continuare. Dar actual mai mult decât 80% din produsele bio, majoritatea materie primă, sunt exportate în piețele Europei occidentale. Țările principale de import sunt Germania, Austria și Elveția. Majoritatea exporturilor sunt cereale și semințe uleioase, dar și ceva fructe și legume. Totodată produsele prelucrate sunt reimportate în Ungaria.

Pentru 2009 și până în 2014, Ungaria a introdus un program nou de dezvoltare rurală. Conform datelor autorităților ungurești de control, prin acest program suprafața agricolă prelucrată ecologic a crescut din nou în acest an. În același timp, guvernul a introdus aici iarăși unele obstacole de neînțeles: Țăranii trebuiau să solicite până la 25. Iulie 2009 subvențiile pentru următorii 5 ani. Așadar nu mai pot fi făcute solicitări până la sfârșitul programului pe 31. August 2014. Deci agricultorii, care se hotărăsc să schimbe în următorii cinci ani, nu au șansa să primească subvenții din partea statului pentru agricultura ecologică.

Tabelul 1: Dezvoltarea suprafeței bio și al întreprinderilor bio din Ungaria

Jahr	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Suprafața eco (ha)	116.535	133.009	128.575	122.765	122.270	122.817	138.800
Întreprinderi bio	1.256	1.453	1.386	1.294	1.259	1.233	1.391

Surse: : Biokontroll Hungária, Hungária Öko Garancia Kft, * Evaluare EkoConnect e. V.

	Subvenții 2004 – 2009 (EUR/ha)			Subvenții 2009 – 2014 (EUR/ha)		
	Producție integrată	Întreprinderi în schimbare	Întreprinderi certificate	Producție integrată	Întreprinderi în schimbare	Întreprinderi certificate
Teren arabil	224	192	145	155	212	153
Legume	113	349	220	171	359	203
Culture perm.	420	435	322	341-625	757-900	365-631

Sursa: Ministerul Unguresc pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FVM) 2009

Autori: Irena Fašalek, EkoConnect e. V. & Stefan Simon, Jurnalist agrar

Traducerea: Uwe Leonhardt

* * * * *

3. Întreprinderea ecologică medie din Slovacia are o suprafață de aproape 400 ha

În medie, întreprinderile ecologice din Slovacia sunt mult mai mari decât cei din alte țări ale UE. 7,02 % din suprafața arabilă sunt cultivate potrivit standardele ecologice, în timp ce mărimea medie de întreprindere era de 391 ha în anul 2008. În mod tradițional, produsul principal al agriculturii ecologice slovacice sunt cereale, folosite ca furajul animalelor locale.

La sfârșitul 2008, institutul central de controale și testuri pentru agricultura din Slovacia (CCTIA) a registrat 349 de întreprinderi bio cu o suprafață lucrată de 136668 ha în total. Pe când în 2001 mărimea medie de întreprindere era de 746 ha, această a scăzut la 391 ha până în anul 2008. Scăderea acela rezultă din faptul că numărul întreprinderilor de familie, care au modificat modul lor de a administra întreprinderile, crește. Totuși, întreprinderea cea mai mare gospodărează 3024 ha (din care 2199 ha suprafața arabilă), în total 8 întreprinderi sunt mai mare decât 1500 ha.

Suprafața gaspodărită în mod bio este împărțită în felul următor: 70% fânețe și pășuni (Dauergrünland), circa 30% reprezintă teren arabil, mai puțin decât 1% fructe și doar 0,1% vie. Întreprinderile bio sunt răspândite în toată țara, dar numărul mai mare se găsește în partea estică a țării.

Produsul principal al agriculturii biodinamice sunt în mod tradițional cerealele. Cultivarea fructelor nu s-a dezvoltat din cauza costurilor mai mari. Merele, prunele și cireșele sunt procesate de obicei ca fructe uscate. Produsele din culesul sălbatic sunt exportate în cele mai multe cazuri. Mai mult decât 75% din materialele prime sunt folosite în cadrul furajului animalelor locale, deoarece 68% din fermierii bio cresc și animale. Fermierii vând restul materiei prime în țara proprie, dar și în alte țări membre ale UE sau în Helveția.

Aproape 50% din produsele bio sunt comercializate înca ca și produse convenționale, de exemplu, în Austria, animalele bio/carnea bio sunt vândute ca și carne convențională. De asemenea, și laptele este furnizat la fabrici de produse lactate convenționale sau este vândut ca lapte crude bio la două fabrici ecologice din Cehia. În ultimii doi ani, o fabrică de produse lactate mare din Slovacia a început să proceseze și laptele de vacă bio. Laptele, jaurtul și brânza sunt accesibili pentru cumpărători în calitatea bio și în supermarket-uri. Prelucrarea carnei nu este bine dezvoltată, există o lipsă la abatoare mici.

Procesarea alimentelor bio crește, însă foarte încet. Dezvoltarea sa nu corespunde cu creșterea suprafețelor gospodărite în mod ecologic. Produsele bio locale sunt vândute mai ales în magazine tip "reforma" (Reformhaus) mici. Se pare că pentru producătorii mici este imposibil să-și vinde produsele lanțelor de supermarket. Totuși, producătorii mai mari își vând produsele, ca de exemplu cai herbatice, făină, pastă, tofu, lapte de vacă și produse de lăptărie magazinelor locale și specializate, supermarket-urilor și în străinătate. Producătorul cel mai mare de vin ecologic furnizează magazinelor selecționate din țară cu vin ecologic. Întreaga producție a înghețetei ecologice, covrigilor, și a sparanghelului este pentru piețe externe, ca de exemplu Germania, Austria și Țările de jos.

Sursa: Juliana Schlosserova, Institutul Central de Control și Test pentru Agricultură din Slovacia

* * * * *

4. Un studiu european indica o valoare nutritivă ridicată a alimentelor ecologice

În urma altor metode de producție și a lipsei chimicalelor agrare produsele ecologice pot avea un efect pozitiv asupra sănătății umane. În special conținutul de acizi grași nesaturați, vitamine, carotinoide și antioxidanți este mai ridicat în alimentele biologice.

Cel mai mare proiect finanțat european pentru agricultura ecologică confirmă faptul că: Alimentele ecologice pot avea efecte pozitive asupra sănătății umane. Conform așteptărilor consumatorilor acestea au o calitate ridicată și sigură. Două dovezi principale au dus la aceste rezultate: În comparație cu alimente produse convențional alimentele ecologice au un conținut ridicat de substanțe dorite din punct de vedere fiziologic al alimentației, precum antioxidanți și vitamine. Pe lângă acestea conținutul de micotoxine, resturi de pesticide și glicocalcoizi este scăzut într-o serie de fructe și lapte. Acest fapt este primar o urmare a metodelor ecologice ale managementului fertilității pământului. Acestea întăresc rezistența plantelor și măresc conținutul substanțelor valoroase. Renunțarea la îngrășăminte minerale și pesticide îmbunătățește suplimentar compoziția substanțelor din produse.

De cinci ani peste 30 de parteneri europeni lucrează la proiectul „Îmbunătățirea calității și siguranței și reducerea costurilor în cadrul lanțului de livrare ecologic și low-input“ (QLIF). Cercetătorii își îndreaptă atenția asupra calității și siguranței alimentelor ecologice și de low-input în legătura cu eficiența costurilor și a sănătății mediului. Experimentele lor indică clar o calitate ridicată a produselor agricole și animaliere ale agriculturii ecologice în comparație cu cea convențională. Alimentele ecologice ca varza, salata, roșiile și cartofii conțin mai multe substanțe secundare, după cum afirmă coordonatorul

Ihre Experimente zeigten die deutlich höheren Qualitäten von Erntegütern und tierischen Produkten ökologischer Betriebe im Vergleich zu konventionellen. Ökologische Nahrungsmittel wie Kohl, Salat, Tomaten und Kartoffeln enthalten mehr sekundäre Pflanzeninhaltsstoffe, wie der akademische QLIF, Dr. Urs Niggli (Institutul de cercetare pentru agricultură biologică /FiBL. În laptele ecologic conținutul de substanțe valoroase din punct de vedere al nutriției este de asemenea mult mai ridicat în special în vară. Conținutul de acizi grași nesaturați, precum CLA și Omega -3 a fost până la 60% mai ridicat, conținutul de vitamine, carotide și antioxidanți se află între 30% și 70%. Un regim de alimentație bazat pe alimentație saracă cu conținut scăzut de maissalage a fost factorul hotărâtor pentru calitate. În acest caz sistemele low-input produc ca și agricultura liberă calități identice ca și agricultura ecologică, pe când în rest calitățile corespund de cele mai multe ori agriculturii convenționale.

Continutul ridicat de acizi grași nesaturați este benefic pentru sănătatea umană. Substanțele secundare precum antioxidanți ajută la reducerea riscului de îmbolnăviri ale inimii și ale circulației și de cancer.

Studiul QLIF se bazează pe analize cuprinzătoare, experimente științifice, date socio-economice și modelări complexe. În centrul studiului au stat provocări actuale și viitoare pentru a ridica calitatea alimentelor ecologice. Două dintre studiile efectuate s-au ocupat cu experimente de alimentație pentru îmbunătățirea laptelui și a conținutului de albumină din lapte cât și cantitatea de grăsimi intramusculare (care influențează calitatea senzorială a carnii de porc). Oamenii de știință au dezvoltat de asemenea protocoale HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points). Acestea ar trebui să susțină producătorii să asigure standarde ridicate ale calității în special pentru produse ecologice și siguranța alimentelor, de ex. la folosirea îngrășămintelor și producție. Pentru a satisface cererea crescătoare de produse ecologice prelucrate și a menține autenticitatea și naturalitatea, este o nouă provocare. În acest sens proiectului QLIF a propus să adopte standarde de producție într-o directivă practică.

Rezultatele studiilor QLIF contrazic rezultatele unui studiu recent publicat al Agenției engleze Food Standard Agency (FSA). Studiul controversat nu a putut stabili diferențe în ce privește valoarea nutritivă a alimentelor produse ecologic sau conventional. În timpul prezentării rezultatelor QLIF în Berlin secretarul general al Uniunii germane de Protecție a naturii (DNR), Helmut Räscheisen, a criticat puternic studiul FSA. El a deplănat excluderea unor studii care dovedesc conținutul ridicat de substanțe secundare din fructele ecologice. Urme problematice ca de ex. de metal greu sau pesticide nu au fost de asemenea luate în considerare în mod adecvat, cu toate că efectele lor negative asupra copiilor mici sunt bine cunoscute conform DNR.

Informații suplimentare găsiți pe pagina de internet: www.qlif.org. Aceasta va conduce și la baza de date accesibilă pentru public Organic Eprints. Acolo sunt disponibile mai mult de 100 de publicații QLIF.

Autori: Bianca Borowski & Stefan Simon, jurnalist agrar

* * * * *

5. Origine transparentă: de la producător până la consumator

Un grup de agricultori germani a început să-și promoveze marca proprie. Grupul vinde produse "uscate" (care pot fi păstrate mai mult fără conservare) la angroșiști și magazine bio. Un concept de succes care merită imitat.

De regulă agricultorii bio vând produse proaspete la magazine bio din regiune. În cele mai multe cazuri produsele "uscate" nu provin direct de la agricultor, chiar dacă el produce materiile prime ca de exemplu cereale și carne.

În vara 2008 două asociații țărănești, "Kornbauern" și "Kornkreis", au ales un alt drum. 70 de agricultori din sud-vestul Germaniei produc împreună produse "uscate" cum ar fi fulgi de ovăz, paste dintr-o specie veche de grâu (*Triticum dicocum*), muștar și produse din carne în conserve.

Ideea de bază este de a oferi produse cu o identitate ("cu o față"). Pe ambalajul produselor se imprimă poza unuia dintre agricultorii care au contribuit cu materie primă pentru produsul respectiv. Astfel consumatorul are o legătură cu cel care a produs alimentul. Sortimentul cuprinde în prezent 30 de produse și este extins în continuare: vor apărea ulei și marmeladă bio. Toate produsele au o dată de limită pentru consum de cel puțin 8 luni.

Recolta se procesează în regiune, muștarul de exemplu nu face mai mult de 30 de km de la gospodăria lui Markus Comtesse până la moara "Mettlacher Abtei Senfmühle".

Thorsten Neubauer, președintele asociației "Kornbauern", vede mult potențial în dezvoltarea produselor, deoarece agricultorii și procesatorii bio sunt foarte creativi. El declară că "Datorită cooperății cantitățile comercializate cresc, ceea ce este în interesul tuturor".

Cele două asociații vând produsele în principal la angroșiști ecologici din sud-estul Germaniei și direct la magazine bio în întreaga țară. "Kornkreis" răspunde pentru serviciul consumatorului în sudul și estul republicii pe când "Kornbauern" se implică în nord și vest. Agenții asociațiilor vizitează magazine și prezintă produsele. "Proprietarii magazinelor adoră produsele noastre. În special le place ideea cu pozele producătorilor pe etichetă" constată Eva-Maria Esslinger de la "Kornkreis" și adaugă: "Unii chiar au așteptat produsele noastre."

Actualmente cele două asociații caută alte magazine bio pentru a-și asigura vânzările. Între timp sortimentul lor se dezvoltă.

Mai multe informații la: www.kornbauern.de; www.kornkreis.name

Autor: Stefan Simon, jurnalist

Traducerea: Nicoleta & Alexander Thomka

* * * * *

6. Agricultură ecologică poate contribui la păstrarea climei

Studii științifice evidențiază faptul că agricultura biologică are o amprentă de carbon mai bună decât cea convențională. Un avantaj principal este admistrarea fertilității solului totalmente diferită: inputuri scăzute, proporție mare de pajiști și fânețe și culturi care îmbunătățesc fertilitatea reprezintă aspecte care măresc rata humusului și a fixării dioxidului de carbon.

La conferința de la Copenhaga privind schimbările climatice au fost discutate controvers strategiile și metodele pentru reducerea încălzirii climei. Agricultură este considerată un agent important, fiind dat faptul că ea este și o cauză dar și o victimă a schimbărilor climatice: pe de-o parte ea emite o cantitate considerabilă a gazelor de seră, iar pe de altă parte suferă spre exemplu din cauza schimbărilor precipitațiilor sau a condițiilor mai favorabile pentru boli și dăunători.

De aceea trecerea la o agricultură mai puțin dăunătoare și mai rezistentă este neapărat necesară. Poate fi agricultura ecologică răspunsul la aceste cerințe pentru reducerea emiterii gazelor de seră? Într-adevăr mai multe studii evidențiază că pe lângă celelalte aspecte pozitive ale agriculturii ecologice ea are și o eficiență energetică mai mare și un bilanț climatic mai bun decât agricultura convențională. Un avantaj important este menținerea fertilității solului: prin renunțarea la îngrășăminte și pesticide chimice se economisește energie și astfel se evită emiteria dioxidului de carbon și a gazelor ilariante (N₂O), care sunt chiar mai periculoase. Efectul gazelor ilariante asupra climatului este de 300 de ori mai puternic decât cel al CO₂. În plus agricultorii ecologici reduc concentrațiile acestor gaze prin inputuri reduse, o rată mai mare de pajiști și fânețe și o frecvență crescută de plante leguminoase, măsuri prin care se ridică cantitatea de humus și se crează un rezervor de carbon în sol. Pe de altă parte și plantele consumatoare de humus, ca de exemplu porumbul, se cultivă mai rar. Solurile convenționale în schimb reprezintă o sursă de carbon ca urmare a modului de prelucrare intensivă și a rotației culturilor consumatoare de humus.

Clima este protejată și pe altă cale: hrănirea animalelor cu furaje proprii sau cumpărate din apropiere contribuie la reducerea emisiilor în transport. Agricultură convențională importă o parte considerabilă de furaje concentrate (în Germania aproximativ 30%). Creșterea cererii pentru aceste furaje agravează situația, deoarece este o cauză a defrișării pădurilor autohtone în scopul extinderii culturilor de soia. Valoarea acestor păduri pentru clima globală este de neprețuit, pierdera lor are efecte imprevizibile.

Producția animală este responsabilă pentru mai mult de 66% din emisiile de gaze de seră, ele fiind cauzate în primul rând de producția intensă a furajelor. Producția animalelor bio provoacă mai puține emisii. În agricultura ecologică sunt ținute mai puține animale la hectar, ceea ce înseamnă nu numai emisii mai mici de gaz metan, gaz care se produce în aparatul digestiv al rumegătoarelor și este de 23 de ori mai dăunător decât CO₂. Vacile bio au o durată de viață mai lungă decât cele convenționale, astfel se cresc mai puține vaci – care în perioada de creștere nu dau lapte. Acest aspect îmbunătățește bilanțul climatic al laptelui bio, chiar și atunci când baza de calcul este litrul.

În general se spune că avantajele agriculturii ecologice se pierd dacă emisiile sunt considerate la kilogram sau litru de cantitate produsă și nu la unitatea de suprafață. Este adevărat că diferența pe baza suprafeței este mai mică, dar în contextul amprentei de carbon produsele bio rămân totuși mai avantajoase.

În cele din urmă schimbul climatic rămâne o provocare și pentru agricultura ecologică. Îmbunătățiri sunt necesare și posibile în ciuda faptului că este deja un mod favorabil pentru climă. Creșterea productivității și ridicarea potențialelor pentru protecția climatului prin eco-agricultură sunt cheiuni cheie. Răspunsurile pot fi găsite în selecționarea plantelor și animalelor. Aici cercetarea științifică poate sprijini agricultorii. Alte posibilități ar fi de pildă reducerea intensității de prelucrare a solului sau chiar renunțarea la arat și aplicarea altor metode pentru menținerea fertilității solului. Și renunțarea la exploatarea solurilor mlăștinoase ar însemna o încetinire considerabilă a emisiilor de gaze de seră.

Autori: Bianca Borowski & Stefan Simon, jurnalist

Traducerea: Nicoleta & Alexander Thomka

* * * * *

7. Protejarea cerealelor din depozite de fungi și dăunători

Depozitarea corectă a cerealelor este una din provocările asigurării unei calități superioare. Cei mai importanți factori sunt uscarea, selectarea, răcirea și aerisirea.

În anii caniculari mulți fermieri au probleme cu gărgărița grâului (*Sitophilus granaries*). Mai ales în aprilie 2009 a explodat numărul lor în spațiile de depozitare ale cerealelor din întreaga Europă, căci temperaturile ridicate susțin înmulțirea acestui dăunător.

Și în agricultura ecologică există destule modalități de combatere a gărgăriței grâului. Mai întâi de toate, cerealele trebuie să fie curate, și apoi depozitarea să se desfășoare la temperaturi joase. Pe lângă aceasta, fermierii trebuie să utilizeze capcane și să împrăștie profilactic în depozit viespea parazit *Lariophagus distinguendus*. Acest endo parazit este un dușman natural pentru controlul biologic al gărgăriței grâului. Pentru a proteja profilactic depozitul, sunt necesare 40 de viespii (10,25 Euro) pentru cca. 100 m² sau 15 to de cereale. Cu ajutorul viespiei parazite pentru molii *Habrobracon hebetor* (25 insecte pentru cca. 15 m² costă 3,90 Euro) se pot combate moliile cenușii de făină din spațiul de depozitare.

La o invazie de gărgărițe, depozitul trebuie curățat complet, iar cerealele trebuiesc selectate printr-un utilaj special care omoară dăunătorii prin presiune mare. Depozitele goale trebuiesc dezinfectate cu 'Silico Sec', o pulbere minerală naturală specială pentru combaterea dăunătorilor. Sunt necesare 20 mg din acest produs pe mp (8 Euro/kg). 'Silico Sec' se poate folosi și curativ prin împrăștiere pe cereale (2 kg/to), dar în acest caz nu mai este posibilă comercializarea ca și produs panificabil. Este permisă doar folosirea ca furaj! Atât metoda cu presiune mare cât și 'Silico Sec' sunt permise în agricultura ecologică conform reglementărilor ecologice europene. Pe baza diferitelor interpretări ale acestor reglementări în statele member, înainte de folosire ar trebui întrebat organismul de control local.

Dacă vorbim despre calitatea cerealelor, experții organizațiilor și cumpărătorii morilor ecologice susțin că managementul post-recoltă este extrem de important pentru a atinge calitatea de panificație a cerealelor. Adevărate probleme apar atunci când cerealele sunt depozitate incorect. Ernst Weidenhöfer, client al morii Bohlsener Mühle, afirmă: "Eu văd mai multe deficite în depozitare decât în producerea cerealelor. Aici se află cea mai mare necesitate de ajustare."

Aceasta înseamnă pentru fermieri că nu este importantă doar cultivarea plantelor, ci mai ales „pasul următor”. De aceea este indicat să se respecte următoarele sfaturi date de experți:

- **Recoltarea uscată și aerisirea recoltei:**

Cel mai indicat este să se recolteze cerealele la o umiditate reziduală de 14 procente (ovăzul și grâul spelta cu 13 procente). Dacă aceasta nu este posibil, este necesară uscarea suplimentară. Atenție: dacă se recoltează la o umiditate reziduală de 16 procente, este aproape imposibil să se obțină 14 procente doar prin uscarea în depozit! Pentru aceasta sunt necesare spații de uscare profesionale.

Dacă cerealele sunt prea umede, în depozit se formează micotoxine. Aceasta se petrece mai ales la depozitarea plană, când nu este posibilă aerisirea corectă. Atâta timp cât nu aveți posibilitatea de a usca cerealele recoltate în propria ferma, aduceți-le la o un centru specializat de uscare. Chiar și cu 15 procente umiditate reziduală riscați contaminarea cu micotoxine.

- **Recoltarea curată și aspirarea:**

Puritatea la recoltare ajută mai târziu la aerisirea cerealelor. În afara de aceasta, cerealele trebuiesc selectate de particule mici și de semințe de buruieni. Atunci sunt pregătite pentru aerare. Dacă sunt prea multe materiale fine în cereale, aerul nu poate să treacă printre boabe, căci porii fini îl opresc.

- **Depozitul de cereale trebuie răcit:**

Gărgărița grâului iubește temperaturile ridicate și umiditatea crescută a aerului. Sub 7°C gărgărițele și alți paraziți intră în hibernare. Folosiți-vă de această cunoaștere și răciți produsul,

căci mereu vor exista câteva gărgărițe în depozit. La frig acestea sunt inofensive. Un sfat: folosiți aerul rece de iarnă pentru aerisirea depozitului de cereale!

- **Scoaterea la timp din depozit:**

Dacă nu puteți respecta în totalitate punctele de mai sus, ar trebui să scoateți cerealele din propriul depozit cel târziu până la sfârșitul lui octombrie și să le transferați într-unul profesionist. Șansele de a realiza o calitate superioară a producției în anul următor sunt atunci cu mult mai mari comparativ cu o depozitare semi-profesionistă.

Dacă doriți ca cerealele dvs să se comercializeze și să nu existe reclamații de calitate, asigurați-vă că acestea sunt curate. Fiți atenți ca în spațiile de depozitare să nu existe nici micotoxine nici gărgărițe și nici pisici care să pătrundă în depozit!

Informații suplimentare pe această temă găsiți la:

Bundesverband Naturkost Naturwaren Herstellung und Handel e.V. (Organizația federală de producere și comercializare de produse naturiste)

http://www.n-bnn.de/html/img/pool/Leitfaden_Sch_dlingsbek_mpfung.pdf

Silico Sec la BIOFA AG, Rudolf-Diesel-Str. 2, D-72525 Münsingen, Tel.: +49 (0) 7381 / 93 54 14, E-Mail: contact@biofa-profi.de

Comandă pentru viespiile de depozit *Lariophagus distinguendus* sau pentru viespiile parazite *Habrobracon hebetor* la www.biologische-beratung.de

Autor: Stefan Simon, jurnalist agrar

Traducere: Adriana Khapardey

* * * * *

8. Conferințele Avalon

Avalon a organizat în septembrie și în octombrie mai multe evenimente în Bulgaria. Scopul principal a fost punerea în legătură a oamenilor, a cunoștințelor și experiențelor despre agricultura ecologică. Evenimentele au început cu întâlnirea rețelei Avalon, fiind urmată de o conferință internațională despre schimbările climatice. 120 participanți din Centrul și Estul Europei, Balcani, Caucaz și Asia Centrală au luat parte la această conferință cât și la următoarea conferință internațională despre diversitatea biologică. Un mic grup de participanți a mers și într-o excursie în Munții Rodopi (a se vedea și articolul din acest buletin informativ despre „Noul aur tracic“).

Personalități de referință din întreaga lume au prezentat noile realizări pe teme importante de mediu legate de agricultura ecologică: profesorul Rattan Lal din Statele Unite ale Americii a vorbit despre sechestrarea carbonului în sol și dr. Mark Redman din Marea Britanie a prezentat despre diversitatea biologică în țările în transformare. Directorii Avalon Martien Lankester și Nico van der Werf s-au bucurat de impactul avut. S-au stabilit contacte și membrii rețelei au fost în poziția de a își îmbunătăți relațiile și know-how-ul.

Toate prezentările vorbitorilor și alte informații despre program puteți găsi pe pagina de internet a conferinței: www.avalon-conference.org

* * * * *

9. Forumul ecologic românesc depășește așteptările

O atmosferă bună printre participanții Forumului de Agricultură Ecologică din București

"Multe idei noi și contacte" și "Ar trebui să repetăm acest eveniment și anul viitor" sunt concluziile cele mai importante ale participanților Forumului român de agricultură ecologică. Forumul este o conferință internațională despre comercializarea produselor ecologice și a avut loc între 22 – 23 octombrie 2009 în București în complexul expozițional Romexpo. Peste 160 de participanți dintre care fermieri, procesatori, comercianți și reprezentanți ai organizațiilor și instituțiilor au luat parte la această conferință care a pus

accentul pe extinderea pieței interne de produse ecologice și pe creșterea șanselor de exporturi ecologice în România.

"Numărul participanților a depășit așteptările noastre", a spus Bernhard Jansen, directorul EkoConnect – Centrul Internațional pentru Agricultură Ecologică din Centrul și Estul Europei, care a organizat Forumul. "Mai mult decât atât, atmosfera printre oamenii de afaceri a fost superbă și noii producători au devenit interesați de piața bio", a adăugat el.

Mai ales prezentările despre perspectivele comerțului en detail cu produse bio în Europa de Vest, dezvoltarea pieței bio românești cât și strategiile de export ale produselor bio au fost urmărite cu deosebit interes. O altă atracție a fost discuția fermierilor canadieni și a laureatului premiului Nobel Percy Schmeiser, care și-a susținut punctul de vedere cu exemplele negative ale fermierilor canadieni cu plantele modificate genetic.

Forumul românesc a fost organizat de patru parteneri: Asociația Bio România, Ministerul Economiei, Centrul Comerțului Internațional din Geneva și EkoConnect, organizatorul cunoscutului Forum anual din Varșovia „Organic Marketing Forum”. Organizatorii au fost susținuți și de Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței și de fundația olandeză Avalon.

Pentru informații și fotografii vizitați: www.organicforum.ro

* * * * *

10. Invitație: Inregistrare deschisă pentru cel de-al 5-lea Forum de Marketing în Agricultură Ecologică din Varșovia

Al 5-lea congres pentru prelucrarea și comercializarea produselor și a marfii crude

6 - 7 mai 2010
Varșovia/Polonia

Kontacte

cu societăți și organizații ecologice din peste 30 de țări

Conferință

ce prezintă informații relevante oferite de experți naționali și internaționali

Expoziție

de produse ecologice

Excursie de specialitate

la întreprinderi ecologice din Varșovia

Organizator: EkoConnect e.V.

Tel: +49 (0) 351 456 80 39

E-Mail: monika.swigon@ekoconnect.org

www.ekoconnect.org

www.organic-marketing-forum.org

11. Evenimente

Data	Eveniment	Loc	Tematica	Link/Contact
15.01.- 24.01.2010	“Saptamana verde internațională, Berlin” - Internationale Grüne Woche Berlin	Berlin, Germania	Cel mai mare târg la nivel mondial pentru alimentare, agricultură și horticultură	www.gruenewoche.de
03.02.- 05.02.2010	Fruit Logistica	Berlin, Germania	Târg mondial de orientare în ce privește comerțul cu fructe proaspete	www.fruitlogistica.de
08.02.- 12.02.2010	Nutra Bioorganic	Moscova, Rusia	Târgul întâi rusească pentru alimente bio	www.bioorganic.ru
17.02.- 20.02.2010	“BioSpecial” BioFach	Nuremberg, Germania	Târg mondial de orientare în ce privește produse bio	www.biofach.de
22.02.- 24.02.2010	The Ecofruit Conference	Stuttgart-Hohenheim, Germania	Conferința internațională a 14ea pentru cultivarea fructelor în mod ecologic	www.ecofruit.net
09.04.- 11.04.2010	Biostyl	Praha, Cehia	Târg internațional de marketing pentru alimentarea sănătoasă, ecologie și trai sănătos	www.biostyl.cz
06.05 - 07.05.2010	5. Organic Marketing Forum	Varsovia, Polonia	Întâlnire pentru economia europeană a produselor alimentare ecologice și naturale și comerțul materiilor prime	www.organic-marketing-forum.org
18.05.- 20.05.2010	Food Ingredients Middle and Eastern Europe	Varsovia, Polonia	Târg profesional pentru ingrediente alimentare	www.fi-events.com
26.05.- 28.05.2010	Health Life	Moscova, Rusia	Eveniment pentru întreprinderi din domeniul producției și promovarea producției naturale și ecologice	www.life-expo.ru/eng
27.05.- 29.05.2010	BioFach China	Shanghai, China	BioSpecialChina este în primul rând un târg pentru comercianți	www.biofach-china.com
17.07.- 18.07.2010	Oekologika	Blaubeuren, Germania	Târg de specialitate și pentru consumatori, despre bio, sănătate, alimentare, protecția mediului, soluții curate în domeniul de energie, managementul eficient al mediului și viitorul nostru	www.oekologika.com

Avalon este o organizație non-profit din Țările de Jos și este activă în promovarea agriculturii ecologice. Avalon sprijine comunele rurale în regiunile central și est europene, și promovează dezvoltarea unei societăți rurale durabile. În modul acesta, sprijinăm natura și mediul, condițiile sociale și economia locală, cooperând mereu cot la cot cu organizațiile locale precum comune, gospodari, autorități etc.

Avalon network

Una dintre țintele noastre cele mai importante este de a facilita întâlnirea între organizații, universități și experți prin faptul că oferim informații și o platformă de a discuta împreună. Cunoștințele privind dezvoltarea capacităților și privind piața și dezvoltarea sa joacă un rol important în ce privește programele politicilor agrare și de protecției mediului. Activitățile noastre cuprind seminare, instruirea instructorilor și întreprinderilor modele ca și dezvoltarea capacităților și proiectelor de sprijin.

Prin aceste activități diverse și întâlnirile diferiților participanți a luat naștere un network imens cu peste 150 de membri din domeniul agriculturii ecologice, protecției mediului, biodiversității și a dezvoltării durabile în spațiul rural. Acest network leagă oameni care sunt activi în cadrul proiectelor Avalon cu specialiști la nivel european și internațional. Avalon promovează acest network prin comunicație și prin construcția instrumentelor cu care se pot dezvolta capacitățile mai departe.

Doriți să deveniți membru?

Doriți să deveniți un membru al rețelei noastre? Vă rugăm să completați formularul pe care îl găsiți pe sit-ul nostru (www.avalon.nl/Netz) Sunteți deja membru? Atunci invitați îi și pe colegi, prieteni sau alte grupuri interesate de a deveni membru.

EkoConnect este o organizație non-profit cu sediul în Germania, care sprijină schimbul de informație, cunoștință și expertiză în domeniul agriculturii ecologice. Organizația servește ca un network pentru oameni și organizații din sectorul bio în Europa de Est și de Vest, pentru a se întâlni și de a interacționa împreună.

Scopul principal este sprijinirea și punerea în legătura a actorilor și activităților pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii în Europa Centrală și de Est și îmbunătățirea disponibilității produselor și a alimentelor de proveniență ecologică. În scopul acesta, EkoConnect funcționează ca un punct central de informare, promovează oportunități de întâlnire, schimb de experiențe și perfecționare și sprijină de asemenea autoritățile publice care doresc să dezvolte structuri pentru agricultura ecologică. La rândul său, EkoConnect este sprijinit de o comisie de experți care oferă consultanță din punct de vedere strategic și tematic.

Doriți să deveniți membru?

Membrii EkoConnect sunt experți și organizații din toată Europa care dispun de o experiență îndelungată în crearea structurilor agriculturii ecologice, dar sunt și non-experti care sunt interesați de instruire/perfecționare sau de a sprijini ideea bio. Și dumneavoastră ne puteți sprijini prin a deveni un membru susținător sau ca și membru ordinar. Vă rugăm să completați formularul de pe site-ul nostru (<http://www.ekoconnect.org/membership.html>). Deja sunteți membru? Atunci, spuneți mai departe și invitați îi și pe colegi, prieteni și alte grupuri interesate de a deveni membru.